

BARNA- OG ÚTBÚGVINGARMÁLARÁÐIÐ
Ministry of Children and Education

Landsroyndin 2023

Frágreiðing um uppgávur og úrslit

Juni 2023

Innihaldsyvirlit

Yvirskipað um hugtakskarmarnar	4
Náttúra og tøkni	4
Hugtakskarmurinn	4
4. flokkur	4
Hugtakskarmur – náttúra og tøkni 4. flokkur	5
Úrslitini og hugtakskarmurinn	6
6. flokkur	8
Hugtakskarmur – náttúra og tøkni 6. flokkur	8
Úrslitini og hugtakskarmurinn	9
Støddfrøði	11
Hugtakskarmurinn	11
4. flokkur	11
Hugtakskarmur – støddfrøði 4. flokkur	11
Úrslitini og hugtakskarmurinn	12
6. flokkur	13
Hugtakskarmur – støddfrøði 6. flokkur	14
Úrslitini og hugtakskarmurinn	14
Føroyskt, lesifatan	16
Hugtakskarmurinn	16
4. flokkur	16
Hugtakskarmur – føroyskt lesifatan 4. flokkur	17
Úrslitini og hugtakskarmurinn	18
6. flokkur	20
Hugtakskarmur – føroyskt lesifatan 6. flokkur	20
Úrslitini og hugtakskarmurinn	21
Føroyskt, staviførleiki	24
4. flokkur	24
6. flokkur	25
Føroyskt, málførleiki	28
6. flokkur	28
Niðurstøða	30
Fylgiskjøl	32
Fylgiskjal 1: Náttúru og tøkni 4. flokkur	32

Fylgiskjal 2: Náttúru og tøkni 6. flokkur.....	34
Fylgiskjal 3: Støddfrøði 4. flokkur	36
Fylgiskjal 4: Støddfrøði 6. flokkur	37
Fylgiskjal 5: Føroyskt lesifatan 4. flokkur	38
Fylgiskjal 6: Føroyskt lesifatan 6. flokkur.....	39

Yvirskipað um hugtakskarmarnar

Í landsroyndarfrágreiðingini 2022 varð kunnað um hugtakskarmarnar, og hvat ætlanin er við teimum, og tí verður ein nærri lýsing av teimum ikki gjørd her. Endamálið við hugtakskørmunum er at geva lærarum vitan um, hvussu næmingarnir hava megnað at loyst uppgávnar á ymsu torleikastigunum. Eisini gevur tað okkum áhugapørtum, móguleika at síggja, hvussu næmingarnir klára seg í landsroyndunum. Við hugtakskørmunum verður uppgávugerðin harumframt løgd í eina fasta legu, sum tryggjar stigvøkstur í spurningunum.

Í frágreiðingini 2022 vórðu prosenttøl ásett, sum vístu ynskiliga prosentbýtið millum ymsu spurningarnar. Hesi prosenttøl eru í ár strikað sum úrslit av eftirmetingini frá í fjør, sum vísti avbjóðingina við at áseta neyv prosenttøl. Ístaðin verður heitt á uppgávunevndirnar um at lata ymsu torleikastigini verða hóskaði umboðað í uppgávuunum.

Náttúra og tøkni

Hugtakskarmurin

Hugtakskarmurin er galdandi fyri bæði 4. og 6. flokk.

	Løtt, miðal, torfør
1. stig	Fakta, paratvitan
2. stig	Tvey "tekstsløg", lesa millum reglurnar
3. stig	Meta um, hugleiða, abstraktión

Talva 1: Yvirlit yvir hugtakskarmin í náttúru og tøkni, 4. og 6. flokkur

4. flokkur

Uppgávnar í náttúru og tøkni til 4. flokk eru settar saman av fyra høvuðspørtum, sum snúgva seg um ymisk evni:

- Heimstaðurin
- Heimurin uttan um okkum
- Samspæl menniskjunnar við náttúruna
- Náttúrufrøði

Samlað eru 24 partar. Tríggir teir fyrstu høvuðspartarnir umfata fimm partar, meðan Náttúrufrøði fevnir um níggju partar.

Náttúra og tøkni er fyri næmingarnar í 4. flokki ein spildurnýggj lærugrein, og tískil er tað eyðsæð, at hetta má síggjast aftur í torleikastignum í uppgávuunum. Av teimum 84 uppgávuunum eru 40 uppgávur mettar at hoyra til 1. stig í hugtakskarminum. Hesar 40 uppgávnar eru javnt býttar millum teir ymsu høvuðspartarnar. Hóast talan er um grundleggjandi vitan, eru summar uppgávur torførar, aðrar miðal og nakrar lættar.

Uppgávnar, sum hoyra til 2. stig, telja 14. Av hesum eru 10 í partinum Heimstaðurin og 4 í partinum Samspæl menniskjunnar við náttúruna.

Førleikamálini til 3. stig í hugtakskarminum snúgva seg um at hugleiða og at meta um, ið hoyra til torleikastig, sum krevur, at næmingarnir duga at loysa seg frá staklutunum (abstrahera). Mett er, at 30 av uppgávuunum liggja á 3. stigi. Hesar 30 uppgávnar eru býttar millum partarnar Heimurin uttan um okkum, Samspæl menniskjunnar við náttúruna og Náttúrufrøði. Hóast uppgávnar á 3. stigi eru á ymiskum torleikastigi, fevna tær um nærum 36% av uppgávuheildini.

Hugtaksarmur – náttúra og tøkni 4. flokkur

Lærugreinaráðgevin í náttúru og tøkni og aðrir ráðgevar í Námi hava skipað uppgávnar inn á tey ymsu stigini. Hetta varð gjørt, áðrenn úrslitini av royndini vóru tøk. (Sí fylgiskjal 1 fyri yvirlit yvir allar uppgávnar).

Stig 1 til samans: 40 47,6%	Løtt 11	Miðal 22	Torfør 7
Stig 2 til samans: 14 16,7%	Løtt 5	Miðal 4	Torfør 5
Stig 3 til samans: 30 35,7%	Løtt 10	Miðal	Torfør 20

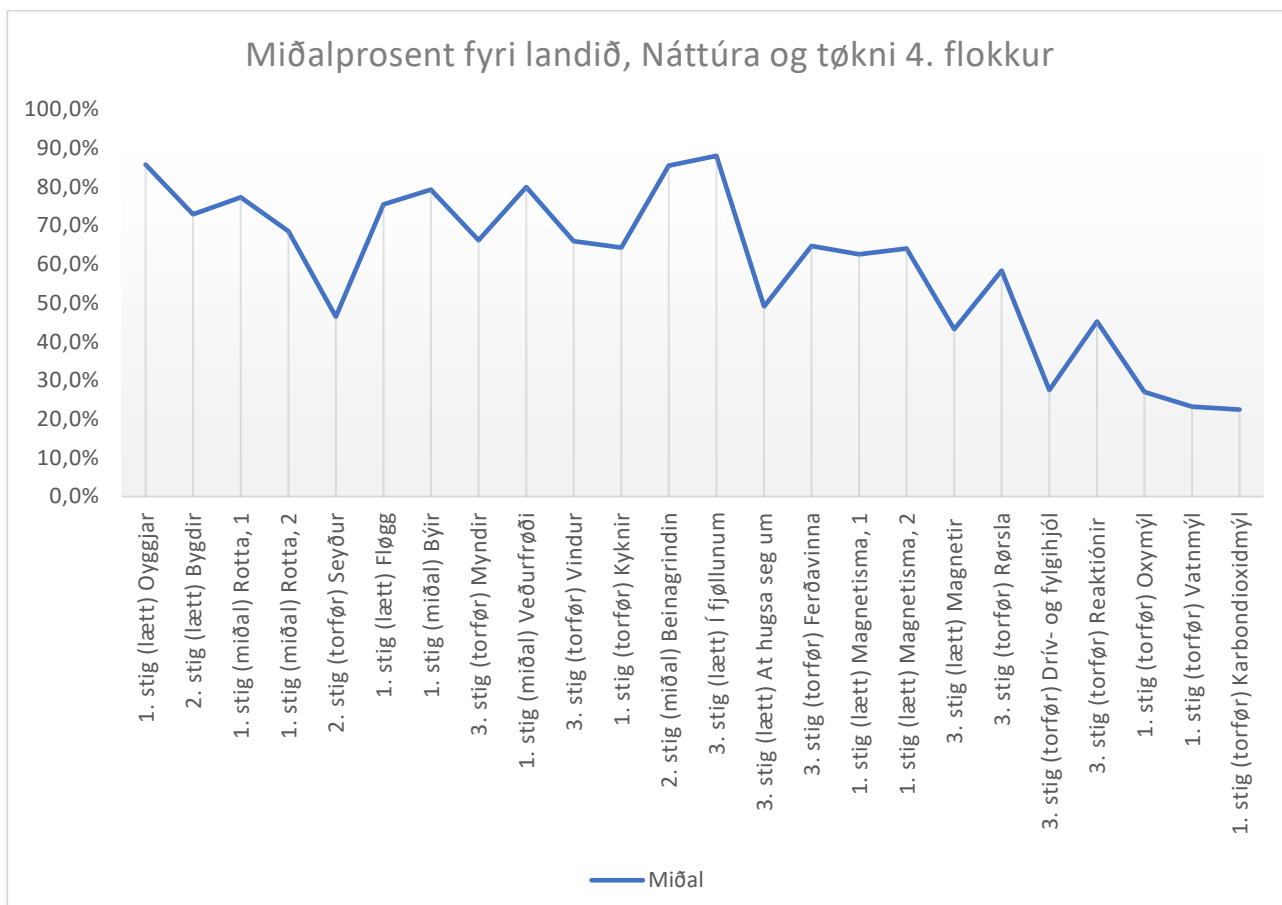
Uppgávur til samans: 84

Talva 2: Yvirlit yvir hvussu uppgávnar eru skipaðar inn á ymsu stigini í hugtakskarminum.

Úrslitini og hugtakskarmurinn

Í 4. flokki voru 654 næmingar til landsroynd í náttúru og tækni.

Miðal fyri landið: 66%

Myndil 1: Miðalprosent fyri landið, Náttúra og tækni 4. flokkur

Myndilin (1) vísir miðalúrslitini fyri allar uppgávarnar í náttúru og tækni, 4. flokkur, og hvussu uppgávarnar eru býttar í ymsu torleikastigini. Samanbera vit úrslitini við stigini í hugtakskarminum, fáa vit úrslitið, sum víst í talvuni (3) niðanfyri:

Stig í hugtakskarminum	Miðalprosent fyri, hvussu næmingarnir hava loyst uppgávarnar
Stig 1	70,2%
Stig 2	67,1%
Stig 3	60,5%

Talva 3: Miðalprosent fyri hvussu næmingarnir hava loyst uppgávarnar á ymsu stigunum

Úrslitið vísir, at miðal 70,2% av næmingunum hava megnað at loysa uppgávar á stig 1, og 60,5% av næmingunum hava loyst uppgávarnar á stig 3. Hetta úrslitið samsvarar væl við, at torleikastigið er hækkandi frá 1. stig til 3. stig, og bendir hetta á, at stigvøkstur er í uppgávanum.

Um hugt verður eftir teimum uppgávuunum, sum næmingarnir hava loyst best (oman fyri 80%), sær talvan (4) soleiðis út:

Miðalprosenttal	Partar	Stig í hugtakskarminum
88%	Partur 13: Í fjøllunum	Stig 3 (løtt)
85,8%	Partur 1: Oyggjar	Stig 1 (løtt)
85,5%	Partur 12: Beinagrindin	Stig 2 (miðal)
80%	Partur 9: Veðurfrøði	Stig 1 (miðal)

Talva 4: Yvirlit yvir uppgávur, næmingarnir hava loyst best

Næmingarnir hava so statt fingið hægst stigatala fyri uppgávu, sum er mett at hoyra til 3. stig (løtt), nevnliga partur 13. Hendan uppgávan snýr seg um, hvat er gott at minnst til, tá ein gongur í fjøllunum. Sje setningar eru knýttir at uppgávu, harav fyra av teimum eru rættir. Hóast førleikin, sum krevst til hesa uppgávuna, er “at meta um”, kunnu røttu svarmøguleikarnir sigast at vera einfaldir. Uppgávan er samansett, men er tað eyðsæð eitt evni, sum næmingarnir tykjast at hava vitan um og kenna seg aftur í.

Hyggja vit nærri eftir pørtunum, sum næmingarnir hava fingið lægst úrslit fyri (niðan fyri 30%), vísir talvan (5) niðanfyrir hetta:

Miðalprosenttal	Partar	Stig í hugtakskarminum
22,5%	Partur 24: Karbondioxidmýl	Stig 1 (torfør)
23,2%	Partur 23: Vatnmýl	Stig 1 (torfør)
27,1%	Partur 22: Oxygenmýl	Stig 1 (torfør)
27,5%	Partur 20: Driv- og fylgihjól	Stig 3 (torfør)

Talva 5: Yvirlit yvir uppgávur, sum næmingar hava fingið lægst úrslit fyri

Partarnir 22, 23 og 24 snúgvu seg um evnafrøði. Næmingarnir skulu ávikavist gera eitt oxygenmýl, vatnmýl og eitt karbondioxidmýl. Hetta er sokallað paratvitan (fakta), og eru rættliga einfaldir uppgávur, um næmingarnir hava fingið undirvísing í evninum. Evnafrøði hoyrir tó til tann minst ítøkiliga partin av lærugreinini, og næmingar í 4. flokki eru sum heild framvegis ítøkiliga hugsandi. Um næmingarnir enn ikki hava fingið undirvísing í evnafrøði, eru hetta nær um ógjørligar uppgávur, og kann hetta vera ein orsök til, at so fáir næmingar hava fingið stig fyri hesar partarnar. Lærarin leggur undirvísingina til rættis, soleiðis sum hann metir tað hóska til ávísa flokkin, og hugsast kann, at lærarin goymir hesi evni til seinast í undirvísingarárinum (tvs. aftaná at landsroyndin hevur verið).

Ein onnur orsök kann vera, at hetta eru seinastu uppgávuarnar í uppgávuheildini. Tað kunnu so statt vera næmingar, sum ikki hava nátt at loyst allar uppgávuarnar. Ætlanin við uppgávuunum er ikki, at allir næmingar neyðturviliga skulu megna at svara øllum uppgávuunum. Miðast skal hinvegin eftir, at uppgávuarnar eru á ymsum torleikastigum, soleiðis at allir næmingar verða avbjóðaðir í onkrum av uppgávuunum.

Samanumtikið vísa úrslitini fyri náttúru og tøkni, 4. flokk, at næmingarnir eru væl fyri í teimum grundleggjandi uppgávuunum. Undantikið nevndu uppgávuarnar í evnafrøði liggja miðalprosenttalið á uppgávuunum, sum eru mett at hoyra til 1. stig, oman fyri 60%, og kann hetta tulkast sum, at grundstøðið í náttúru og tøkni fyri 4. flokk er rokkið hjá nógvum næmingum.

6. flokkur

Uppgávnar til 6. flokk í náttúru og tøkni eru settar saman av fýra høvuðspørtum:

- Heimstaðurin
- Heimurin uttan um okkum
- Samspæl menniskjunnar við náttúruna
- Náttúrufrøði og tøkni

Uppgávnar til 6. flokk fevna um 24 partar. Seks partar eru knýttir at Heimstaðurin og Heimurin uttan um okkum, fimm at Samspæl menniskjunnar við náttúruna, og sjev partar eru knýttir at Náttúrufrøði og tøkni.

Uppgávnar, sum eru mettar at hoyra til 1. stig, eru javnt býttar millum allar partarnar. Tær eru 44 í tali. Uppgávnar til 2. stig eru eisini býttar javnt millum allar partarnar. Til 2. stig hoyra 28 uppgávur, sum hava ymiskt torleikastig.

Eisini uppgávnar til 3. stig eru býttar javnt millum teir fýra partarnar, hóast meirilutin hoyrir til partin Náttúrufrøði og tøkni. Av uppgávuheildini fata hesar uppgávnar um meira enn 25%. Hesar uppgávnar eru eins og hinar á ymiskum torleikastigi.

Hugtaksarmur – náttúra og tøkni 6. flokkur

Lærugreinaráðgevin í náttúru og tøkni og aðrir ráðgevar í Námi hava skipað uppgávnar inn á tey ymsu stigini. Hetta varð gjørt, áðrenn úrslitini av royndini vóru tøk. (Sí fylgiskjal 2 fyri yvirlit yvir allar uppgávnar).

Stig 1 til samans: 44 45,4%	Løtt 14	Miðal 14	Torfør 16
Stig 2 til samans: 28 28,8%	Løtt 13	Miðal 6	Torfør 9
Stig 3 til samans: 25 25,8%	Løtt 7	Miðal	Torfør 18

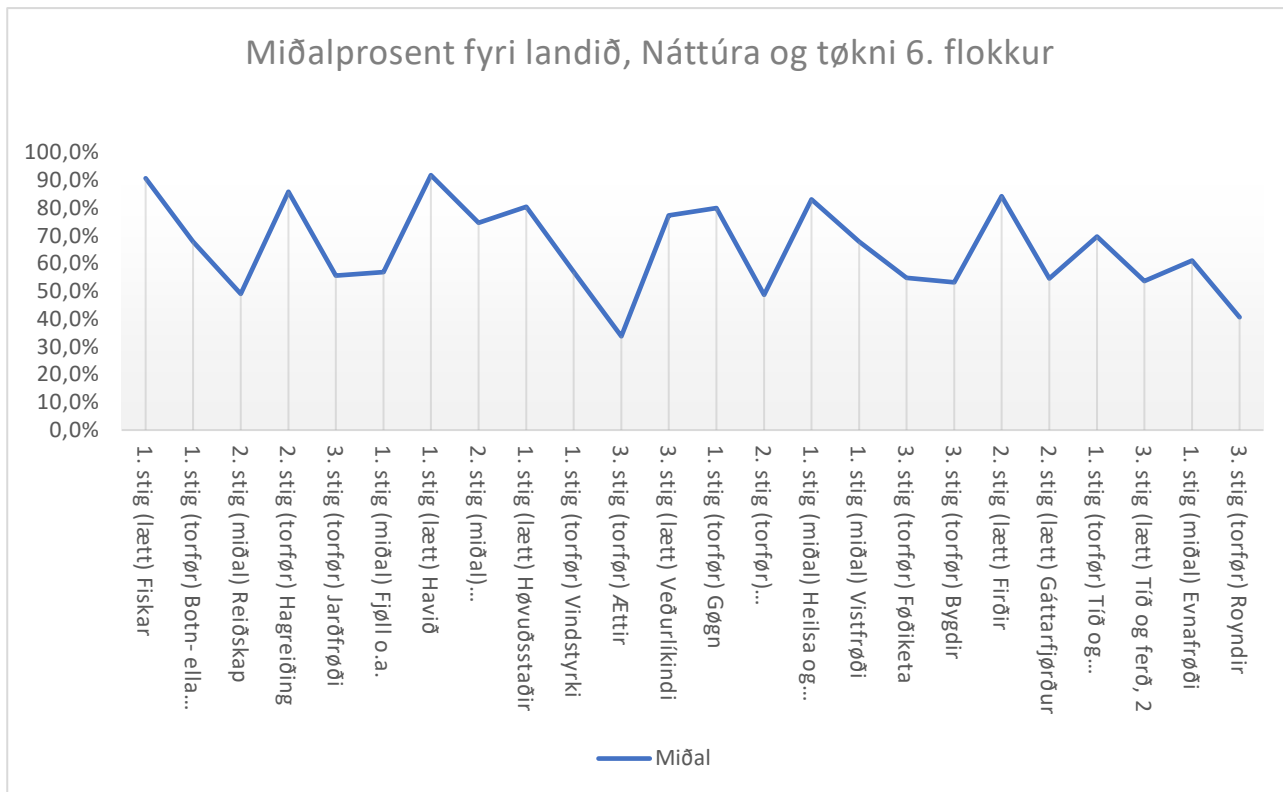
Uppgávur til samans: 97

Talva 6: Yvirlit yvir hvussu uppgávnar eru skipaðar inn á ymsu stigini í hugtakskarminum

Úrslitini og hugtakskarmurinn

Í 6. flokki voru 640 næmingar til landsroynd í náttúru og tøkni.

Miðal fyri landið: 67,3%

Myndil 2: Miðalprosent fyri landið, Náttúra og tøkni 6. flokkur

Miðalúrslitini fyri allar uppgávnar í náttúru og tøkni, 6. flokk, verða víst í myndlinum (2) omanfyri. Samanbera vit úrslitini við stigunum í hugtakskarminum, sæst eitt yvirlit í talvuni (7) niðanfyri:

Stig í hugtakskarminum	Miðalprosent fyri, hvussu næmingarnir hava loyst uppgávnar
Stig 1	75,8%
Stig 2	64,9%
Stig 3	55,4%

Talva 7: Miðalprosent fyri hvussu næmingarnir hava loyst uppgávnar á ymsu stigunum

Júst sum myndilin fyri úrslitini í 4. flokki samsvara prosenttøluni væl við, at torleikastigi er hækkandi frá 1. stig til 3. stig, og at uppgávnar so statt eru torfjørari í 3. stigi enn í 1. stigi.

Partarnir, sum næmingarnar hava loyst best (oman fyri 80%), eru sjev í tali. Talvan (8) vísir, hvussu hesi prosenttøluni eru býtt:

Miðalprosenttal	Partar	Stig í hugtakskarminum
91,9%	Partur 7: Havið	Stig 1 (løtt)
90,7%	Partur 1: Fiskar	Stig 1 (løtt)
85,9%	Partur 4: Hagreiðing	Stig 2 (torfjør)
84,3%	Partur 19: Firðir	Stig 2 (løtt)

83,1%	Partur 15: Heilsa og lífsstíllur	Stig 1 (miðal)
80,4%	Partur 9: Høvudsstaðir	Stig 1 (løtt)
80,1%	Partur 13: Gøgn	Stig 1 (torfør)

Talva 8: Yvirlit yvir uppgávur, sum næmingarnir hava loyst best

Fimm av hesum uppgávuunum eru mettar at hoyra til 1. stig. Uppgávuarnar í hesum pørtunum snúgva seg um grundleggjandi vitan innan fyri ávís evni. Fyri partarnar 4 og 19, har uppgávuarnar eru mettar at hoyra til 2. stig, eru miðalprosenttøluni eisini oman fyri 80%. Uppgávuarnar í 4. parti snúgva seg um at lesa eitt filmsbrot av um hageiðing av fiski. Næmingarnir skulu so statt skilja tað, sum verður víst í filminum og svara tilhoyrandi spurningum. Talan er um tvær ymiskar tilgongdir, skilja filmsbrotið og fyrihalda seg til spurningarnar. Í parti 19 skulu næmingarnir duga á einum froyakorti at seta rætta navnið á fimm ymiskir firðir. Her krevst vitan um navnið á bygdini, sum ávísi fjørðurin liggur við.

Sambært myndlinum (2) hava næmingarnir megnað at loyst uppgávuarnar so væl, at einki miðalprosenttal er niðan fyri 30%, og at einans fyra partar eru, har prosenttalið er lægri enn 50%. Talvan (9) niðanfyri vísir eina neyvari mynd:

Miðalprosenttal	Partar	Stig í hugtakskarminum
33,8%	Partur 11: Ættir	Stig 3 (torfør)
40,7%	Partur 24: Royndir	Stig 3 (torfør)
48,8%	Partur 14: Sodningarleiðin	Stig 2 (torfør)
49,1%	Partur 3: Reiðskapur	Stig 2 (miðal)

Talva 9: Yvirlit yvir uppgávur, sum næmingarnir hava fingið lægst úrslit fyri

Uppgávan til part 11 hoyrir til Heimurin uttan um okkum og snýr seg um ættirnar. Næmingarnir skulu lurta eftir veðurtíðindunum og svara tilhoyrandi spurningum. Talan er um trýggjar tilgongdir; at lurta eftir einum stubba og skilja tað, at kenna ættirnar og at seta hetta í samband við veðurtíðindini. Seinasta uppgáva í uppgávuheildini er partur 24, sum hoyrir til Náttúrufrøði og tøkni. Eisini í hesi uppgávu er talan um fleiri tilgongdir. Næmingarnir síggja eitt filmsbrot, har royndir við ymsum gassevnum verða gjørd. Síðani skulu tey svara spurningum, sum hoyra til.

Samanumtikið kunnu vit staðfesta, at næmingarnir í 6. flokki, hava megnað væl at svara landsroyndaruppgávuunum í náttúru og tøkni. Tey eru ógvuliga væl við í teimum grundleggjandi uppgávuunum, mettar at hoyra til 1. stig. Einans ein uppgáva er, har miðalprosenttalið er niðan fyri 60%. Talan er um part 10 (57,1%), sum snýr seg um veðurfrøði og at kenna heitini fyri ymsu vindstyrkirnar. Hendan uppgávan er mett at vera 1. stig (torfør). Eisini vísa næmingarnir sum heild, at tey eru væl við í uppgávuunum, sum krevja førleikar á einum hægri torleikastigi.

Støddfrøði

Hugtaksarmurin

Hugtaksarmurin er galdandi fyri bæði 4. og 6. flokk.

	Løtt, miðal, torfør
1. stig	Talstykki, rokna, finna, avlesa, paratvitan
2. stig	Finna upplýsingar og rokna, avles og rokna, einfalt háttalag (tekstur og grafar)
3. stig	Meta, hugleiða, fleiri háttaløg, fleiri roknigongdir

Talva 10: Yvirlit yvir hugtaksarmurin í støddfrøði fyri 4. og 6. flokk

4. flokkur

Landsroyndaruppgávurnar til støddfrøði í 4. flokki snúgvá seg um uppgávur innan algebra, geometri og støddfrøði í brúki.

Uppgávuheildin fevnir um 20 partar¹. Uppgávurnar, sum eru mettar at hoyra til 1. stig, telja 15. Tær liggja í fyrri parti av uppgávuheildini.

Til 2. stig hoyra 12 uppgávur, og eru hesar javnt býttar millum partarnar.

Førleikin til uppgávurnar á 3. stigi er um at duga at meta um og hugleiða, og talan er ofta um fleiri roknitilgongdir. Til 3. stig hoyra 13 uppgávur.

Hugtaksarmur – støddfrøði 4. flokkur

Lærugreinaráðgevin í støddfrøði og aðrir ráðgevar í Námi hava skipað uppgávurnar inn á tey ymsu stigini. Hetta varð gjørt, áðrenn úrslitini av royndini vóru tøk. (Sí fylgiskjal 3 fyri yvirlit yvir allar uppgávurnar).

Stig 1 til samans: 15 37,5%	Løtt 4	Miðal 9	Torfør 2
Stig 2 til samans: 12 30%	Løtt 7	Miðal 5	Torfør
Stig 3 til samans: 13 32,5%	Løtt 5	Miðal 6	Torfør 2

Uppgávur til samans: 40

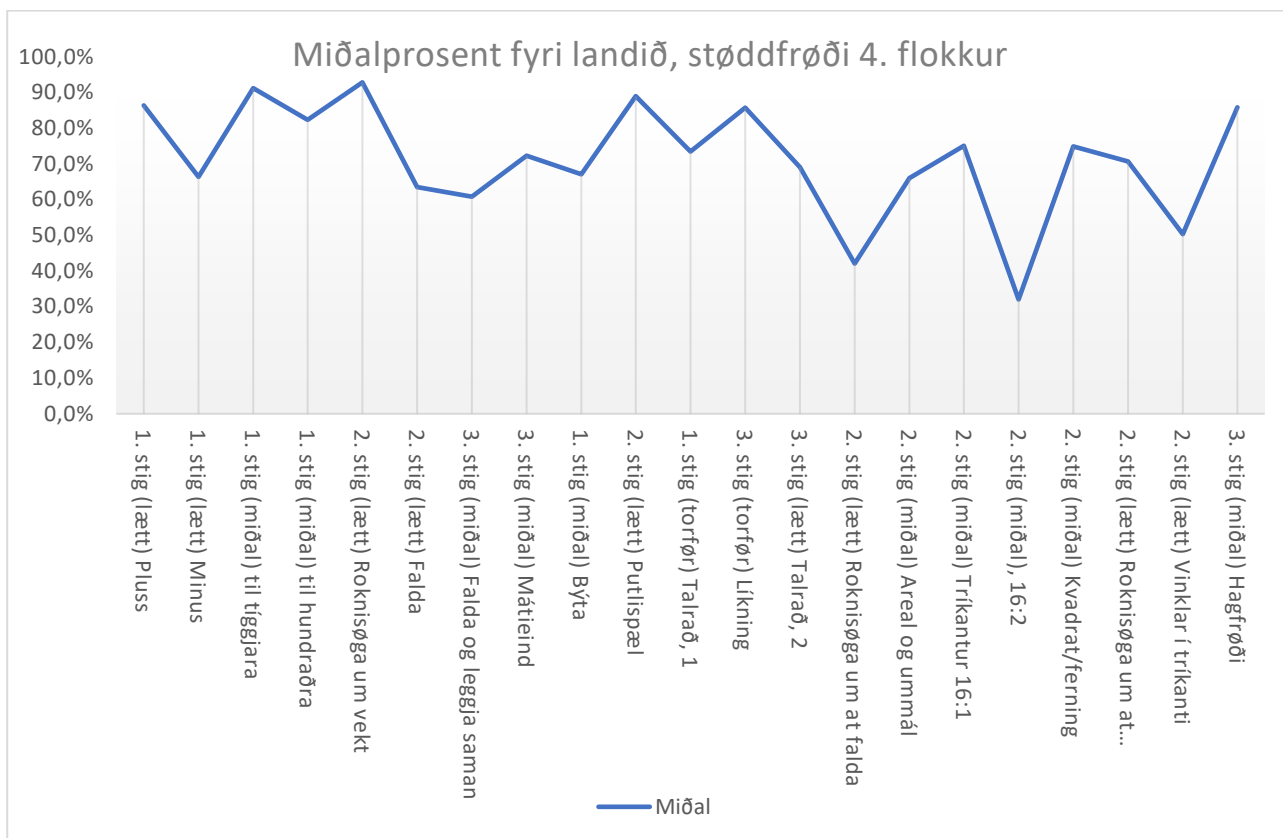
Talva 11: Yvirlit yvir hvussu uppgávurnar eru skipaðar inn á ymsu stigini í hugtaksarminum

¹ Partur 16 er tó býttur í tveir partar, har næmingarnir fáa tvey stig fyri hvønn.

Úrslitini og hugtaksarmurinn

Í 4. flokki voru 618 næmingar til landsroynd í stöddfróði.

Miðal fyri landið: 73,3%

Myndil 3: Miðalprosent fyri landið, stöddfróði 4. flokkur

Miðalúrslitini fyri allar uppgávnar í stöddfróði, 4. flokkur, verða víst í myndlinum (3) omanfyri. Verða úrslitini sett saman við stigunum í hugtaksarminum, sær talvan (12) út, sum víst niðanfyrir:

Stig í hugtaksarminum	Miðalprosent fyri, hvussu næmingarnir hava loyst uppgávnar
Stig 1	78,3%
Stig 2	66,6%
Stig 3	75,3%

Talva 12: Miðalprosent fyri hvussu næmingarnir hava loyst uppgávnar á ymsu stigunum

Sambært talvuni (12) hava næmingarnir sum heild megnað væl at loyst uppgávnar á øllum torleikastigunum. Lítil og eingin munur er á miðalprosenttølunum fyri uppgávnar til stig 1 og uppgávnar til stig 3.

Uppgávnar, har miðalprosenttalið liggur oman fyri 80%, eru sjeý í tali. Talvan (13) vísir hetta yvirlitið, hægsta prosenttal er víst fyrst:

Miðalprosenttal	Partar	Stig í hugtakskarminum
92,9%	Partur 5: Roknisøga um vekt	Stig 2 (løtt)
91,3%	Partur 3: Runda tøluni til tíggjarar	Stig 1 (miðal)
89%	Partur 10: Putlispæl	Stig 2 (miðal)
86,4%	Partur 1: Pluss	Stig 1 (løtt)
85,9%	Partur 21: Hagfrøði	Stig 3 (miðal)
85,8%	Partur 12: Hvørji tøl mangla	Stig 3 (torfør)
82,4%	Partur 4: Runda tøluni til hundraðra	Stig 1 (miðal)

Talva 13: Yvirlit yvir uppgávur, sum næmingarnir hava loyst best

Sambært talvuni (13) hava næmingarnir dugað væl at roknað uppgávur frá allari uppgávuheildini. Talan er um uppgávur, sum eru mettar at hoyra til 1., 2. og 3. stig í hugtakskarminum. Hyggja vit nærri eftir uppgávuunum, sum eru mettar at hoyra til 2. stig (Roknisøga um vekt og Putlispæl), snúgva báðar seg um einfaldar uppgávur, sum tó eru mettar at vera eitt vet torførari enn talstykki. Næmingarnir megna eisini væl uppgávur, sum snúgva seg um hagfrøði, og uppgávur, har tey skulu rokna seg fram til eitt ókent tal. Hesar uppgávur eru mettar til 3. stig í hugtakskarminum.

Bert ein uppgáva er, sum hevur fingið niðan fyri 40% í miðal:

Miðalprosenttal	Partar	Stig í hugtakskarminum
32%	Partur 16:2: Tríkantur - slag	Stig 2 (miðal)

Talva 14: Yvirlit yvir uppgávur, sum næmingarnir hava fingið lægst úrslit fyri

Uppgávan, sum næmingarnir sum heild hava fingið lægst úrslit fyri, snýr seg um at avgera, hvat slag tríkanturinn í uppgávuini er. Í fyrri parti av uppgávuini skulu næmingarnir rokna ummálið á tríkantinum. Uppgávan er mett at hoyra til 2. stig (miðal).

Samanumtikið kann staðfestast, at næmingarnir sum heild eru væl fyri í grundleggjandi rokning, sum fevnir um algebra, geometri og støddfrøði í brúki.

6. flokkur

Landsroyndaruppgávuarnar til støddfrøði, 6. flokk, eru í 26 pørtum² og telja 50 uppgávur til samans. Tær eru rættiliga fjølbroyttar. Talan er um uppgávur innan algebra, geometri og støddfrøði í brúki í einum hægri torleikastigi enn uppgávuarnar, sum hoyra til 4. flokk.

Til 1. stig hoyra 11 uppgávur. Tær eru býttar millum 1., 2., 5. part og partarnar 22 og 23.

Uppgávuarnar, sum hoyra til 2. stig, eru 22 í tali. Tær eru javnt býttar millum allar partarnar í uppgávuheildini.

Uppgávuarnar til 3. stig eru 17 í tali. Tær eru javnt býttar millum 8. part og 26. part.

² Partarnir 11 og 14 eru tó býttir í tveir partar, har næmingarnir fáa stig fyri hvønn partin sær.

Hugtaksarmur – stöddfrøði 6. flokkur

Lærugreinaráðgevin í stöddfrøði og aðrir ráðgevar í Námi hava skipað uppgávarnar inn á tvey ymsu stigini. Hetta varð gjørt, áðrenn úrslitini av royndini vóru tøk. (Sí fylgiskjal 4 fyri yvirlit yvir allar uppgávarnar).

Stig 1 til samans: 11 22%	Løtt 4	Miðal 4	Torfør 3
Stig 2 til samans: 22 44%	Løtt 3	Miðal 10	Torfør 9
Stig 3 til samans: 17 34%	Løtt 2	Miðal 3	Torfør 12

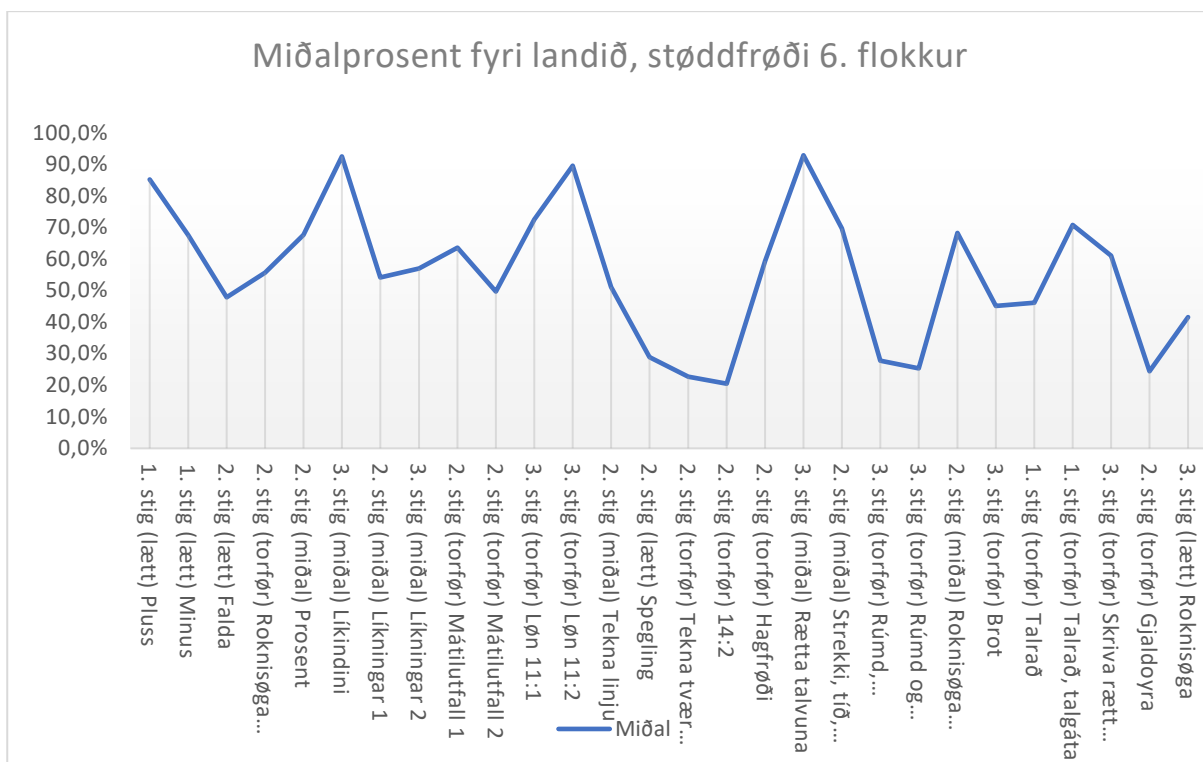
Uppgávar til samans: 50

Talva 15: Yvirlit yvir hvussu uppgávarnar eru skipaðar inn á ymsu stigini í hugtaksarminum

Úrslitini og hugtaksarmurin

Í 6. flokki vóru 654 næmingar til landsroynd í stöddfrøði.

Miðal fyri landið: 52,4%

Myndil 4: Miðalprosent fyri landið, stöddfrøði 6. flokkur

Miðalúrslitini fyri uppgávarnar í stöddfrøði, 6. flokkur, verða víst í myndlinum (4) omanfyri. Verða úrslitini sett saman við stigunum í hugtaksarminum, sær talvan (16) soleiðis út:

Stig í hugtakskarminum	Miðalprosent fyri, hvussu næmingarnir hava loyst uppgávnar
Stig 1	67,3%
Stig 2	49,9%
Stig 3	54,8%

Talva 16: Miðalprosent fyri hvussu næmingarnir hava loyst uppgávnar á ymsu stiginum

Sambært talvuni (16) hava næmingarnir í miðal klárað seg best í uppgávum mettar til 1. stig, og ringast í uppgávum, mettar til 2. stig. Vit kunnu tó staðfesta, at tað ikki er stórir munur á, hvussu býtið er millum úrslitini á ymisku stiginum. Eisini kann staðfestast, at miðalprosenttølini fyri, hvussu næmingarnir hava loyst uppgávnar sæð í samband við hugtakskarmarnar, eru rættiliga lág, samanborin við miðalprosenttølini frá 4. flokki.

Hyggja vit eftir, hvørjar uppgávur næmingarnir í miðal hava loyst best (oman fyri 80%), vísir talvan (17) niðanfyri yvirlitið. Hægsta prosenttal stendur fyrst:

Miðalprosenttal	Partar	Stig í hugtakskarminum
92,9%	Partur 16: Rætta talvuna, hagfrøði	Stig 3 (miðal)
92,5%	Partur 6: Líkindi	Stig 2 (miðal)
89,6%	Partur 11:2: Løn, roknisøga	Stig 3 (torfør)
85,2%	Partur 1: Pluss	Stig 1 (løtt)

Talva 17: Yvirlit yvir uppgávur, sum næmingarnir hava loyst best

Sambært yvirlitinum eru næmingarnir sum heild væl fyri at seta tøl inn í grafar, sum vísa hagtøl. Eisini duga tey væl at rokna grundleggjandi roknistykki og at meta um líkindi.

Uppgávnar, sum næmingarnir í miðal hava fingið lægst prosenttal (niðan fyri 30%) fyri, eru 6 í tali, og vísir talvan (18) niðanfyri hetta yvirlitið:

Miðalprosenttal	Partar	Stig í hugtakskarminum
20,5%	Partur 14:2: Krossskipan	Stig 2 (torfør)
22,7%	Partur 14:1: Krossskipan	Stig 2 (torfør)
24,5%	Partur 25: Gjaldoyra	Stig 2 (torfør)
25,3%	Partur 19: Geometri, rúmd/yvirflata	Stig 3 (torfør)
27,8%	Partur 18: Geometri, rúmd	Stig 3 (torfør)
28,9%	Partur 13: Spegling	Stig 2 (løtt)

Talva 18: Yvirlit yvir uppgávur, sum næmingarnir hava fingið lægst úrslit fyri

Næmingarnir hava sum heild havt avbjóðingar við uppgávnuni, har tey skulu tekna linju í eini krossskipan og vísa á skurðpunktið (14:1 og 14:2). Eisini hava tey havt avbjóðingar við uppgávnunum, sum snúgva seg um rúmd á sentiterningum. Uppgávnuna í parti 25, sum snýr seg um at umrokna gjaldoyra frá pundi til krónur, hava nógvir næmingar eisini havt torført við at loysa.

Samanumtikið hava næmingarnir sum heild havt avbjóðingar við nógvum av uppgávnunum, og sæst hetta aftur í miðalprosenttalinum fyri landið (52,4%).

Føroyskt, lesifatan

Hugtaksarmurin

Hugtaksarmurin er galdandi fyri bæði 4. og 6. flokk.

Tilgongd	Tekstir frá einari keldu ella tekstir frá fleiri keldum
1. stig	Skjótlesa og finna upplýsingar
2. stig	Fatan
3. stig	Hugleiða

Talva 19: Yvirlit yvir hugtaksarmurin í føroyskt lesifatan fyri 4. og 6. flokk

4. flokkur

Uppgávnar til lesifatan í 4. flokki eru settar saman av einum yvirskipaðum evni, sum er grindahvalur. Talan er um 6 høvuðspartar:

- Villamús fer í grind (stuttsøga)
- Skaðagrindin í Sandvík (yrkistekstur)
- Samanbering av omanfyri nevndu tekstum
- Filmsbrot um grindahvalin
- Samanbering av filmsbrotinum og Skaðagrindin í Sandvík
- Stórhvalagildið (sangur)

So stutt er talan um uppgávur frá trimum ymiskum tekstsløgum. Samlað eru 61 uppgávur, sum eru skipaðar soleiðis:

1) Villamús fer í grind, partur 1 - 5	21 uppgávur
2) Skaðagrindin í Sandvík, partur 6 - 8	8 uppgávur
3) Samanbering millum 1) og 2), partur 9	10 uppgávur
4) Filmsbrot um grindahvalin, partur 10	7 uppgávur
5) Samanbering millum 2) og 4), partur 11	9 uppgávur
6) Stórhvalagildið, partur 12	6 uppgávur

Talva 20: Yvirlit yvir, hvussu uppgávnar eru skipaðar

Verður hugt eftir, hvørji førleikamál verða kannað, er talan fyri ein part um at finna upplýsingar beinleiðis í tekstinum/tekstunum, t.d. at avgera, hvat er rætt ella skeivt í ymsum útsøgnum. Av teimum 61 uppgávnunum eru 41 uppgávur settar at hoyra til 1. stig í hugtaksarminum.

Uppgávnar, sum hoyra til 2. stig, eru 20 í tali og snúgvá seg um førleikan at fata tekstin/tekstirnar. Næmingarnir skulu lesa millum reglurnar, t.d. fyrihalda seg til útsøgn, sum ikki er at finna beinleiðis í tekstinum/tekstunum, men sum krevur, at tey hava skilt tekstin á einum hægri torleikastigi enn at finna upplýsingar.

Eingin uppgáva er mett at hoyra til 3. stig í hugtakskarminum, sum snýr seg um at hugleiða og meta um.

Hugtaksarmur – føroyskt lesifatan 4. flokkur

Lærugreinaráðgevin í føroyskum og aðrir ráðgevar í Námi hava skipað uppgávnar inn á tey ymsu stigini. Hetta varð gjørt, áðrenn úrslitini av royndini vóru tøk. (Sí fylgiskjal 5 fyri yvirlit yvir allar uppgávnar).

Stig 1 til samans: 41 67,21%	Finna upplýsingar	Ein kelda 24	Fleiri keldur 17
Stig 2 til samans: 20 32,79%	Fatan	Ein kelda 18	Fleiri keldur 2
Stig 3 0%	Hugleiða	Ein kelda	Fleiri keldur

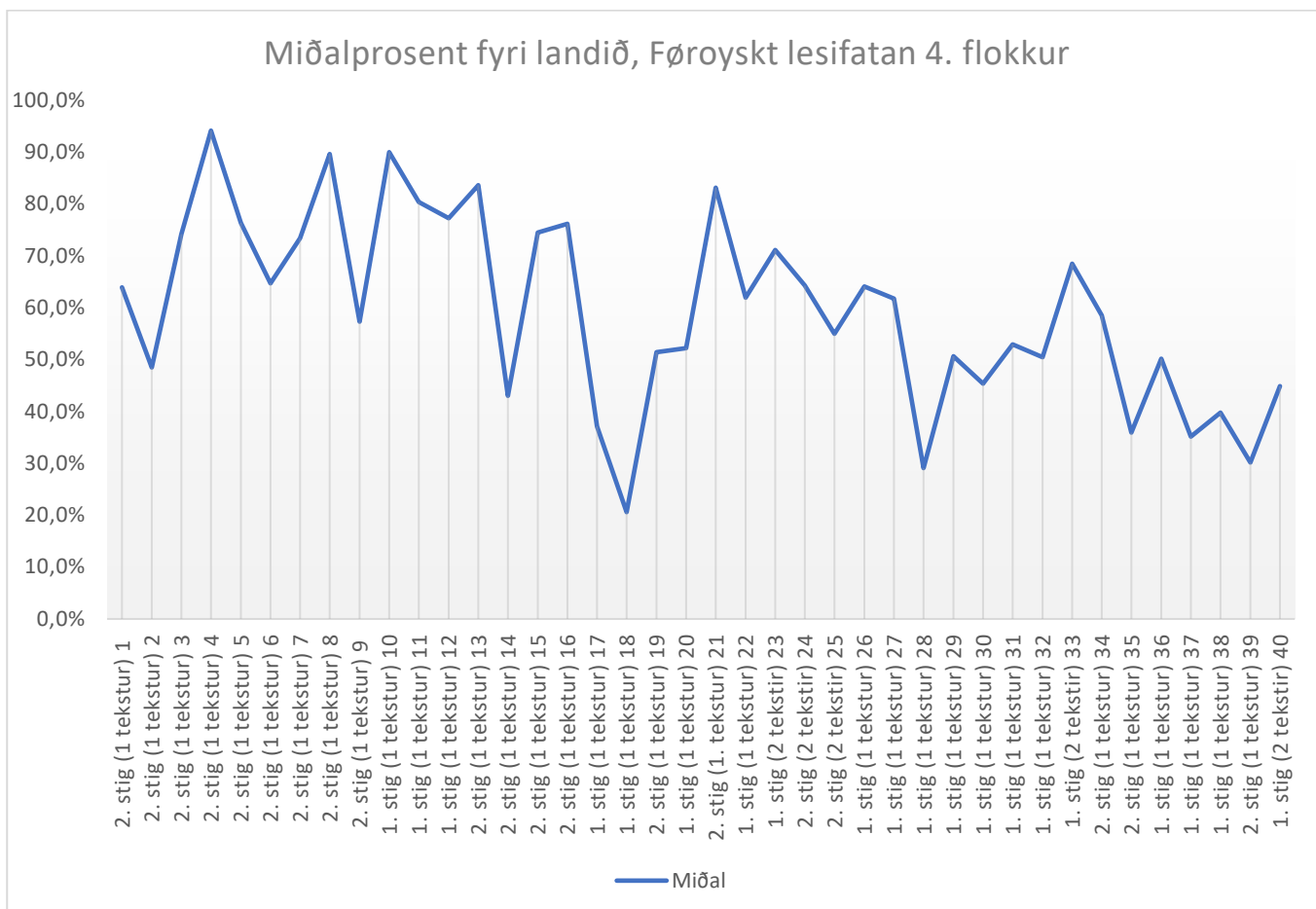
Samlað stigatal: 61

Talva 21: Yvirlit yvir hvussu uppgávnar eru skipaðar inn á ymsu stigini í hugtakskarminum

Úrslitini og hugtakskarmurinn

Í 4. flokki vóru 646 næmingar til landsroynd í lesifatan.

Miðal fyri landið: 64,7%

Myndil 5: Miðalprosent fyri landið, føroyskt lesifatan 4. flokkur

Myndilin (5) omanfyri vísir miðalúrslitini fyri allar uppgáurnar í lesifatan, 4. flokkur, og hvussu uppgáurnar eru býttar í ymsu torleikastigini. Sum nevnt er eingin uppgáva mett at hoyra til 3. stig. Samanbera vit úrslitini við stigini í hugtakskarminum, fáa vit úrslitið, sum víst í talvuni (22) niðanfyri:

Stig í hugtakskarminum	Miðalprosent fyri, hvussu næmingarnir hava loyst uppgáurnar
Stig 1	64,7%
Stig 2	64,9%

Talva 22: Miðalprosent fyri hvussu næmingarnir hava loyst uppgáurnar á ymsu stiginum

Hetta úrslitið samsvarar ikki við, at torleikastigi er hækkandi frá 1. stig til 2. stig, og at uppgáurnar so stutt eru torførari á 2. stigi. Áhugavert er so stutt at greina nærri, hvussu næmingarnir hava megnað at loyst tær ymsu uppgáurnar.

Í talvuni (23) niðanfyri verður hugt eftir uppgávuunum, sum næmingarnir hava fingið hægst miðalprosenttal fyri (oman fyri 80%). Hægsta prosenttal kemur fyrst:

Miðalprosenttal	Partar	Stig í hugtakskarminum
94,1%	Villamús, 1:4 (4) ³	Stig 2 (1 tekstur)
90%	Villamús, 3:1 (10)	Stig 1 (1 tekstur)
89,6%	Villamús, 2:3 (8)	Stig 2 (1 tekstur)
83,6%	Villamús, 5:5 (13)	Stig 2 (1 tekstur)
83,1%	Skaðagrindin, 8:1 (21)	Stig 2 (1 tekstur)
80,4%	Villamús, 4:1 (11)	Stig 1 (1 tekstur)

Talva 23: Yvirlit yvir uppgávur, sum næmingarnir hava loyst best

Sum talvan (23) vísir, hava næmingarnir í miðal megnað best at loyst uppgávuunum, sum hoyra til høvuðspartin um Villamús, talan er um 21 uppgávur. Tað eru bæði uppgávur, sum hoyra til 1. og 2. stig. Uppgávan, sum næmingarnir hava loyst best, er at skilja merkingina “at fara eftir grindahvalum”. Stuttøgan um Villamús er sum heild ein lættlesin tekstur. At hann hoyrir til fyrsta partin av uppgávuheildini hevur helst eisini nakað at týða fyri, at næmingarnir hava megnað at loyst hesar uppgávur so væl, hóast at talan fyri ein stóran part er um uppgávur, sum hoyra til 2. stig.

Niðanfyri er talva (24) yvir uppgávuunum, sum næmingarnir hava fingið lægst miðalprosenttal fyri (niðan fyri 40%). Lægsta prosenttal er víst fyrst:

Miðalprosenttal	Partar	Stig í hugtakskarminum
20,6%	Skaðagrindin, 7:2 (18)	Stig 1 (1 tekstur)
29,1%	Filmsbrot, 10:3 (28)	Stig 1 (1 tekstur)
30,2%	Stórhvalagildið, 12:5 (39)	Stig 2 (1 tekstur)
35,1%	Stórhvalagildið, 12:3 (37)	Stig 1 (1 tekstur)
35,9%	Stórhvalagildið, 12:1 (35)	Stig 2 (1 tekstur)
37,2%	Skaðagrindin, 7:1 (17)	Stig 1 (1 tekstur)
39,8%	Stórhvalagildið, 12:4 (38)	Stig 1 (1 tekstur)

Talva 24: Yvirlit yvir uppgávur, sum næmingarnir hava fingið lægst úrslit fyri

Uppgávan, sum hevur volt næmingunum størsta avbjóðing at loysa, er frá partinum um Skaðagrindina. Talan er um aðru uppgávu frá parti 7, har næmingarnir skulu finna upplýsingar í tekstinum. Eisini hava tey havt avbjóðingar við fyrstu uppgávu í hesum partinum. Báðar hesar uppgávur hoyra til 1. stig og eru knýttar at einum teksti. Hóast førleikin snýr seg um at finna upplýsingar í tekstinum, krevja báðar uppgávur, at næmingarnir hava lisið tekstin væl. Ymiskar upplýsingar í tekstinum kunnu lættliga gera, at næmingarnir fáa skeivt svar. Talvan (24) vísir eisini, at næmingarnir samanlagt hava havt trupult við at loysa uppgávuunum í partinum um Stórhvalagildið, sum telur 6 uppgávur. Hesin parturin er seinasti partur í uppgávuheildini, so hugsast kann, at næmingar eru, sum ikki hava nátt at loyst henda partin, og kann hetta vera orsøkin til miðalúrslitið.

Úrslitini vísa, at í seinasta parti (Stórhvalagildið) klára næmingarnir seg verri í øllum uppgávuunum (50,2% er hægsta miðalstig). Parturin fevnir um tvey tekstsløg, filmur, har sangurin verður sungin,

³ 1:4 merkir 1. partur, spurningur 4. (4) Talið í klombrum er nummarið í røðini av samlaðu spurningunum.

og sangurin sum tekstur. At bæði tekstsløgini eru við í uppgávuni, ger, at hon verður torførari, bæði tí hon er meira tíðarkrevjandi, og tí hon leggur upp til, at næmingarnir hava ymsar tilgongdir til uppgávuna. Hóast lagt verður upp til ymsar tilgongdir, fevna spurningarnir bara um skrivaða tekstin og ikki um filmin, og kann hetta hava villeidd summar næmingar. At serliga hesin parturin av uppgávuheildini hevur volt næmingunum avbjóðingar, eigur at verða tikið við í eini eftirmeting av uppgávuunum.

6. flokkur

Yvirskipaða evnið í uppgávunum til lesifatan, 6. flokkur, er ikki eins ítøkiligt sum evnið í uppgávunum til 4. flokk. Kortini er ein samanhangur í uppgávunum, sum allar snúgva seg um viðurskifti, sum børnini kunnu kenna seg aftur í, t.d. skermnýtsla, svøvmangul og vinarlag. Talan er um 6 høvuðspartar:

- Martin (sangur)
- Børn sova ov lítið (yrkistekstur)
- Smílus (stuttsøga)
- Brot úr eini yrking (yrking)
- Vís dirvi (stuttfilmur)
- Samanbering av Smílus og Vís dirvi

So stutt er talan um uppgávur frá fimm ymiskum tekstsløgum. Til samans eru 53 uppgávur, sum eru býttar, sum talvan niðanfyrir vísir:

1) Martin, 1. partur	5 uppgávur
2) Ung sova ov lítið, 2. partur	7 uppgávur
3) Smílus, 3. – 5. partur	23 uppgávur
4) Brot úr yrking, 6. partur	2 uppgávur
5) Vís dirvi, 7. partur	9 uppgávur
6) Samanbering av 3) og 5)	7 uppgávur

Talva 25: Yvirlit yvir, hvussu uppgávarnar eru skipaðar

Av hesum 53 uppgávunum eru 22 mettar at hoyra til 1. stig í hugtakskarminum.

Uppgávarnar, sum hoyra til 2. stig, telja 29. Eisini hesar eru javnt býttar millum allar uppgávarnar.

Tvær uppgávur eru mettar at hoyra til 3. stig í hugtakskarminum. Hesar uppgávarnar eru báðar knýttar at tekstinum Smílus.

Hugtaksarmur – føroyskt lesifatan 6. flokkur

Lærugreinaráðgevin í føroyskum og aðrir ráðgevar í Námi hava skipað uppgávarnar inn á tey ymsu stigini. Hetta varð gjørt, áðrenn úrslitini av royndini vóru tøk. (Sí fylgiskjal 6 fyri yvirlit yvir allar uppgávarnar).

Stig 1 til samans: 22 41,51%	Finna upplýsingar	Ein kelda 18	Fleiri keldur 4
Stig 2 til samans: 29 54,72%	Fatan	Ein kelda 25	Fleiri keldur 4
Stig 3 til samans: 2 3,77%	Hugleiða	Ein kelda 2	Fleiri keldur

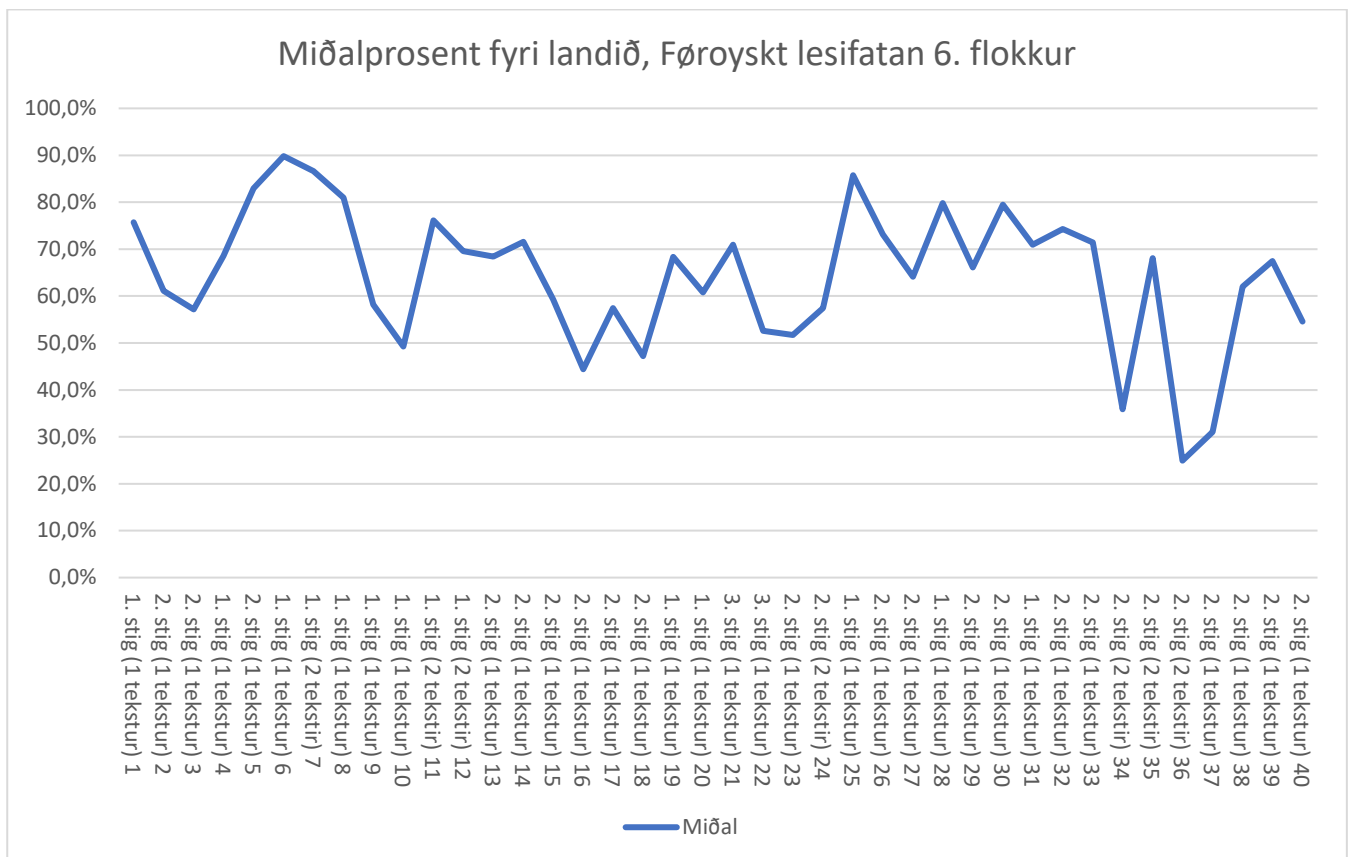
Samlað: 53

Talva 26: Yvirlit yvir hvussu uppgávnarnar eru skipaðar inn á ymsu stigini í hugtakskarminum

Úrslitini og hugtakskarmurin

Í 6. flokki vóru 658 næmingar til landsroynd í lesifatan.

Miðal fyri landið: 63,4%

Myndil 6: Miðalprosent fyri landið, føroyskt lesifatan 6. flokkur

Myndilin (6) vísir miðalúrslitini fyri allar uppgávnarnar í lesifatan, 6. flokkur, og hvussu uppgávnarnar eru býttar í ymsu torleikastigini. Samanbera vit úrslitini við stigini í hugtakskarminum, fáa vit úrslitið, sum víst í talvuni (27):

Stig í hugtakskarminum	Miðalprosent fyri, hvussu næmingarnir hava loyst uppgávnar
Stig 1	71,2%
Stig 2	57,5%
Stig 3	61,8%

Talva 27: Miðalprosent fyri hvussu næmingarnir hava loyst uppgávnar á ymsu stiginum

Miðalúrslitið er rættiliga javnt fyri øll stigini. Í nærri greining sæst, hvussu næmingarnir hava megnað at loyst tær ymsu uppgávnar.

Talvan (28) niðanfyrir vísir, hvørjar uppgávnar næmingarnir hava loyst best í miðal (oman fyri 80%). Hægsta prosenttal er víst fyrst:

Miðalprosenttal	Partar	Stig í hugtakskarminum
89,8%	Ung sova ov lítið, 2:1 (6)	Stig 1 (1 tekstur)
86,6%	Ung sova ov lítið, 2:2 (7)	Stig 1 (2 tekstir)
85,7%	Vís dirvi, 7:1 (25)	Stig 1 (1 tekstur)
83%	Martin, 1:5 (5)	Stig 2 (1 tekstur)
81%	Ung sova ov lítið, 2:3 (8)	Stig 1 (1 tekstur)

Talva 28: Yvirlit yvir uppgávnar, sum næmingarnir hava loyst best

Næmingarnir hava, sum talvan (28) vísir, klárað seg best í uppgávnunum, sum hoyra til tekstin Ung sova ov lítið, sum er ein yrkistekstur. Í tekstinum skulu næmingarnir bæði fyrihalda seg til reinan tekst og til ymsar grafar og myndlar, sum vísa hagtøl, og kann hetta vera torførari enn bara at skula fyrihalda seg til tekstin. Tó vísa tøluni, at næmingarnir væl megnað hendan lesiførleikan.

Niðanfyrir er talva (29), sum vísir, hvørjar uppgávnar serliga hava volt næmingunum avbjóðingar (niðan fyri 40%). Lægsta talið er víst fyrst.

Miðalprosenttal	Partar	Stig í hugtakskarminum
24,9%	Smílus og Vís dirvi, 8:3 (36)	Stig 2 (2 tekstir)
31%	Smílus og Vís dirvi, 8:4 (37)	Stig 2 (1 tekstur)
35,9%	Smílus og Vís dirvi, 8:1 (34)	Stig 2 (2 tekstir)

Talva 29: Yvirlit yvir uppgávnar, sum næmingarnir hava fingið lægst úrslit fyri

Einans trýggjar uppgávnar eru, har miðalprosenttalið er niðan fyri 40%. Og vísir hetta, at næmingarnir sum heild hava loyst uppgávnar væl. Hesar trýggjar uppgávnar eru allar knýttar til seinasta partin um Smílus og Vís dirvi, har næmingarnir m.a. skulu fyrihalda seg til stuttsøguna um Smílus og stuttfilmmin Vís dirvi. Orsøkirnar til, at næmingarnir hava havt avbjóðingar við hesum partinum, kunnu vera fleiri. Møguliga eru næmingar, sum ikki hava nátt at svarað øllum spurningunum. Orsøkin kann eisini vera, at spurningarnir og svarini kunnu fatast ymiskt og tískil eru torfør at svara. Eitt nú verður spurt um, hvønn Smílus kann samanberast við í filminum. Næmingarnir hava fýra valmøguleikar, harav eingin er eyðsýndur, og kann hugsast, at nógvir næmingar hava valt valmøguleikan "ongan av omanfyri nevndu", og so statt ikki fingið stig fyri hesa uppgávnuna. Spurningurin er, um stuttsøgna og stuttfilmurin eru so sambærilig. Stuttsøgna snýr seg serliga um maktgirnd, meðan filmurin er um at tora at vísa dirvi, tá onkur verður útihýstur úr felagsskapinum. Møguliga hava næmingarnir havt trupult við at skilja evnini sum samanhangandi.

Sum nevnt eru tvær uppgávur mettar at hoyra til 3. stig. Báðar hoyra til tekstin um Smílus. Næmingarnir hava sum heild megnað væl at loyst hesar uppgávurnar (71% og 52,6%). Tó kunnu vit staðfesta, at miðalprosenttalið fyri landið, sum er á 63,4%, vísir, at næmingarnir sum heild hava havt avbjóðingar við lesifatanini til 6. flokk, og er tískil neyðugt at umrøða hetta í eini eftirmeting.

Føroyskt, staviførleiki

4. flokkur

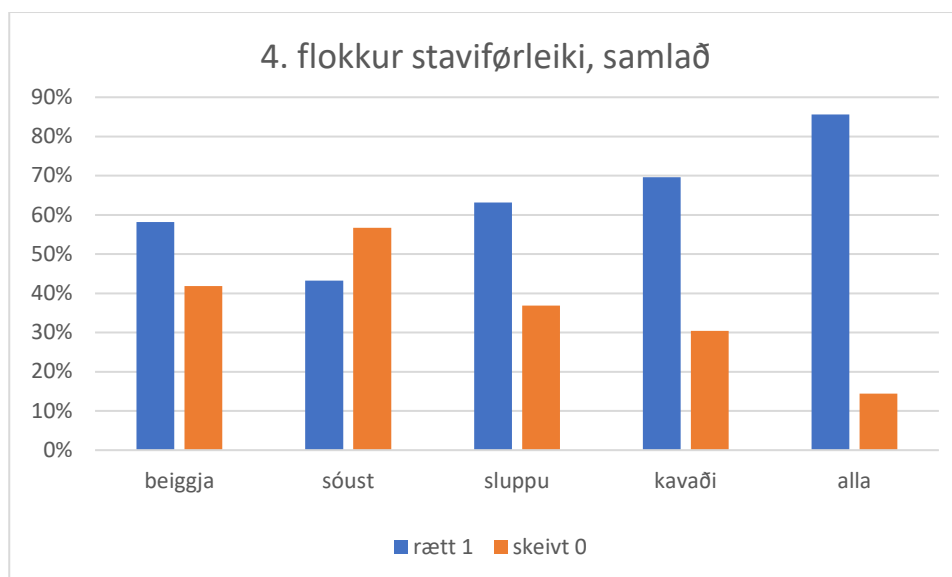
Í 4. flokki vóru 637 næmingar (319 gentur og 318 dreingir) til landsroynd í staviførleika, 4. flokkur.

Miðal fyri, hvussu næmingarnir kláraðu alla uppgávuheildina er: 73,6%

Eins og tað er galdandi fyri lesifatanina fyri 4. flokk, snýr staviførleikin seg um eitt høvuðsevni, sum er grindadráp.

Bygnaðurin í tekstinum er soleiðis, at næmingarnir í fyrsta parti skriva ein samanhangi tekst, 40 orð. Síðani eru tveir partar, har næmingarnir innseta tekstin í puntar, 2. partur (42 orð) og 3. partur (31 orð). Sum heild hava næmingarnir megnað væl at skrivað fyrisøgnina. Miðal fyri landið er 73,6%.

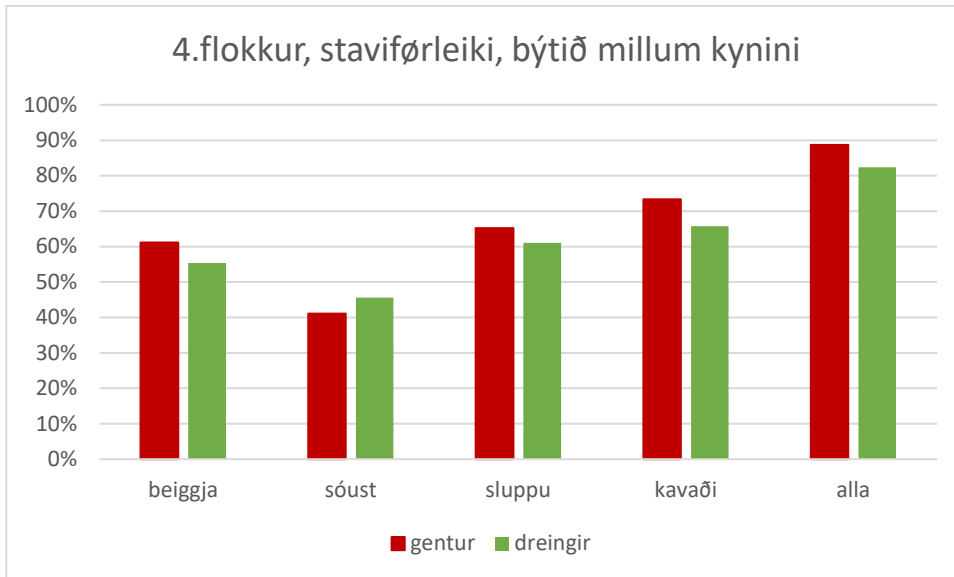
Eftirhyggjararnir av úrslitunum hava kannað, hvussu næmingarnir megnaðu at stava fimm orð. Av hesum eru tvey frá 1. parti, ávikavist “beiggja” og “sóust”, og trý frá 2. parti, ávikavist “sluppu”, “kavaði” og “alla”. Myndilin (7) vísir úrslitini:

Myndil 7: Yvirlit yvir, hvussu næmingarnir hava stavað ymisk orð, 4. flokkur staviførleiki

Sambært myndlinum (7) hava næmingarnir sum heild fingið eitt gott úrslit fyri hesi orðini. Serliga væl hava tey klárað seg í orðunum, sum eru frá 2. parti (oman fyri 60%). Størri hefur avbjóðingin hjá teimum verið at stava “beiggja” (58%) og “sóust” (43%).

Hyggja vit eftir kynsbýtinum, vísir myndilin (8), hvussu ávikavist gentur og dreingir hava megnað at stavað orðini:

Myndil 8: Yvirlit yvir, hvussu gentur og dreingir hava stavað ymisk orð, 4. flokkur staviførleiki

Sum myndilin (8) omanfyri vísir, fylgjast dreingir og gentur rættiliga væl; genturnar eru tó sum heild eitt lítið kvink betri fyri at stava enn dreingirnir. Her er tó eitt undantak, og tað er í orðinum “sóust”, har dreingirnir hava fingið eitt betri úrslit enn genturnar.

6. flokkur

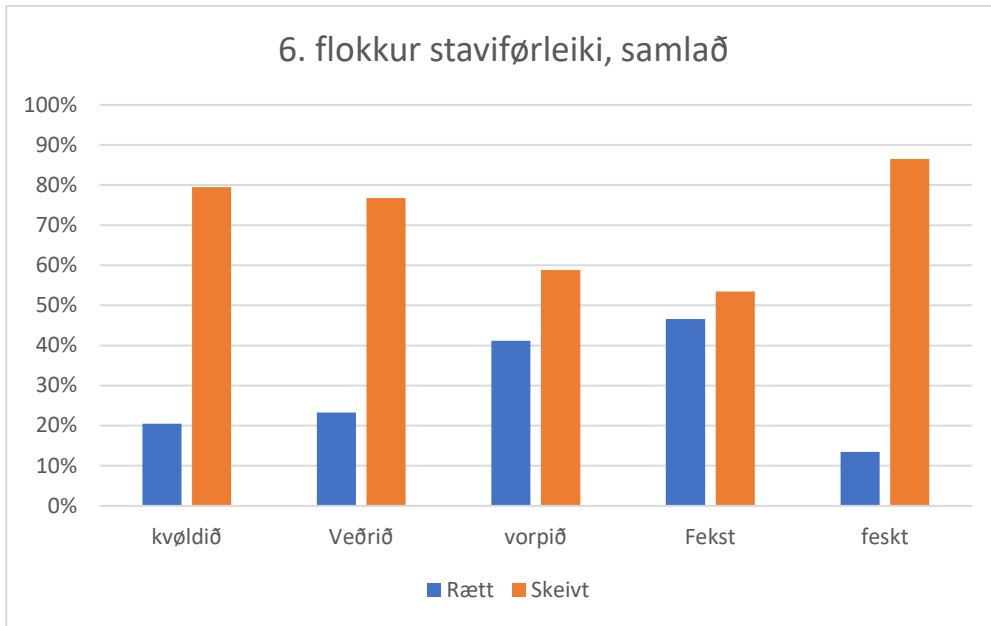
Í 6. flokki vóru 653 næmingar (326 gentur og 327 dreingir) til landsroynd í staviførleika, 6. flokkur.

Miðal fyri, hvussu næmingarnir kláraðu alla uppgávuheildina er: 76,7%

Uppgávan til staviførleika, 6. flokkur, er sett saman av 4. pørtum. Tríggir teir fyrstu partarnir snúgva seg um Marjuna, sum fer útferð í hagan saman við floksfeløgum. Seinasti parturin eru fyra setningar við orðum, sum kunnu vera avbjóðandi at stava. Uppgávuheildin umfatar í alt 140 orð.

Sum heild vísir miðalúrslitið fyri landið (76,7%), at næmingarnir eru væl fyri at stava.

Júst sum tað er galdandi fyri 4. flokk, hava eftirhyggjarar kannað fimm av orðunum hjá 6. flokki: ávikavist “kvøldið”, “Veðrið” og “vorpið” úr 1. parti, og “Fekst” og “feskt” úr 4. parti. Myndilin (9) vísir hesi úrslitini:

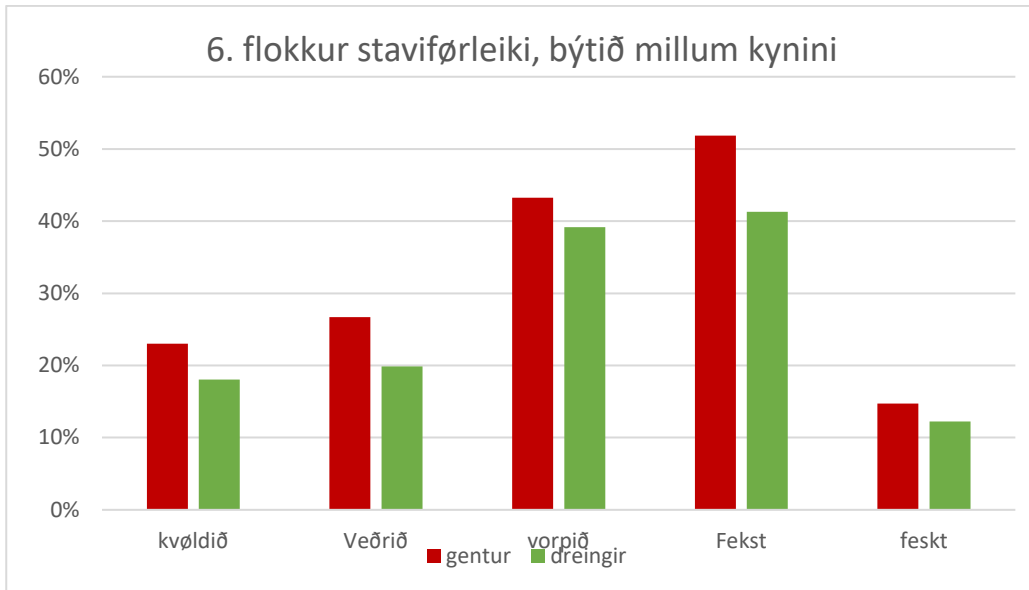

Myndil 9: Yvirlit yvir, hvussu næmingarnir hava stavað ymisk orð, 6. flokkur staviførleiki

Myndilin (9) vísir, at hesi fimm útvaldu orðini hava næmingarnir sum heild havt avbjóðingar við at stava rætt. Øll prosenttølini eru niðan fyri 50%. Orðið, sum næmingarnir í miðal hava fingið besta úrslit fyri, er “Fekst”, her er miðalprosenttalið á 47%. Orðið, sum tey hava fingið lakasta úrslit fyri, er “feskt”, har miðalprosenttalið er 13%. Hesi bæði orðini hoyra til sama setning, sum er tann allarseinasti í uppgávuni.

At næmingarnir hava torført við at seta “ð” rætt, bera tey fyrstu trý orðini brá um. Tvey tey fyrstu orðini, “kvøldið” og “Veðrið”, eru bundin navnorð, sum standa í hvørfalli. Triðja orðið er sagnorð í tátíðarlýsingarhátti. Hóast miðalúrslitið fyri allari uppgávuni í staviførleika er høgt, vísa úrslitini av hesum fimm orðunum, at neyðugt er at arbeiða við eitt nú bundnum navnorðum og sagnorðum í tátíðarlýsingarhátti í undirvísingini.

Áhugavert er at síggja, hvussu býtið er millum kynini er, og vísir myndilin (10) hesi tølini:

Myndil 10: Yvirlit yvir, hvussu gentur og dreingir hava stavað ymisk orð, 6. flokkur staviførleiki

Sambært myndlinum (10) fylgjast genturnar og dreingirnir væl at, tó at genturnar, eins og tað er galdandi fyri 4. flokk, eiga munin. Størstur er munurin í orðinum “Fekst” (9%), meðan munurin er minst í orðinum “feskt” (3%).

So státt kann aftur staðfestast, at genturnar sum heild eru eitt vet betur fyri at stava enn dreingirnir.

Føroyskt, málførleiki

6. flokkur

Í 6. flokki vóru 640 næmingar (313 gentur og 317 dreingir) til landsroynd í málførleika, 6. flokkur.

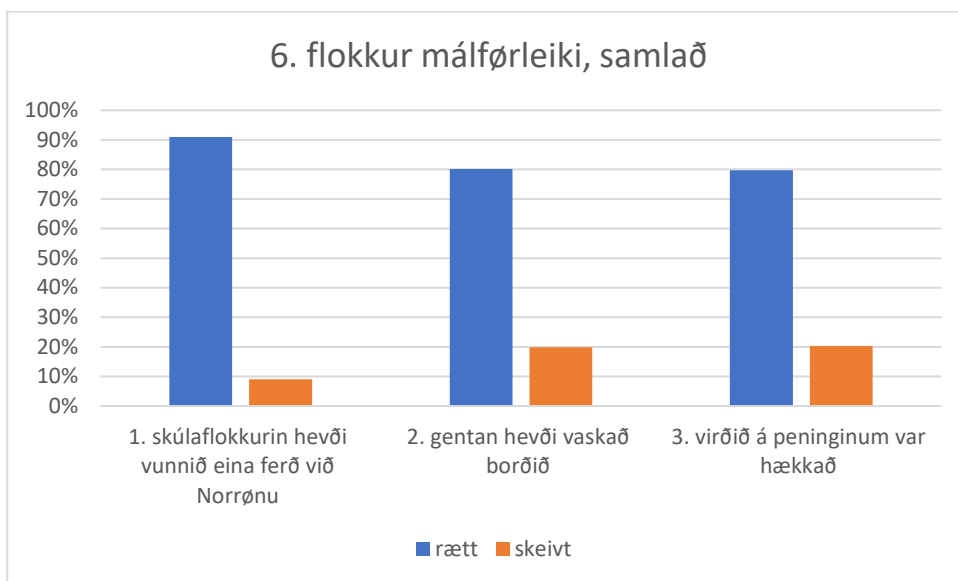
Miðal fyri, hvussu næmingarnir kláraðu alla uppgávuheildina er: 73,8%

Uppgávnar í málførleika, 6. flokkur, eru býttar í 7 partar, sum snúgva seg um ymisk mállærufyrbrigdi, t.d. orðaflokkar, fyrisetingar og at greina setningar.

Miðalúrslitið (73,8%) fyri landið vísir, at næmingarnir sum heild megna hesa uppgávnar væl.

Eins og tað er galdandi fyri úrslitini fyri uppgávnar í staviførleika, 4. og 6. flokkur, hava eftirhyggjar varpað ljós á ymiskar uppgávur í málførleika. Talan er um triggjar setningar í 3. parti, har næmingarnir skulu seta x fyri setningarnar, sum eru rætt stavaðir (triggir valmøguleikar). Dentur er lagdur á at duga at seta “ð” rætta staðið.

Myndilin (11) niðanfyri vísir úrslitið av hesum:

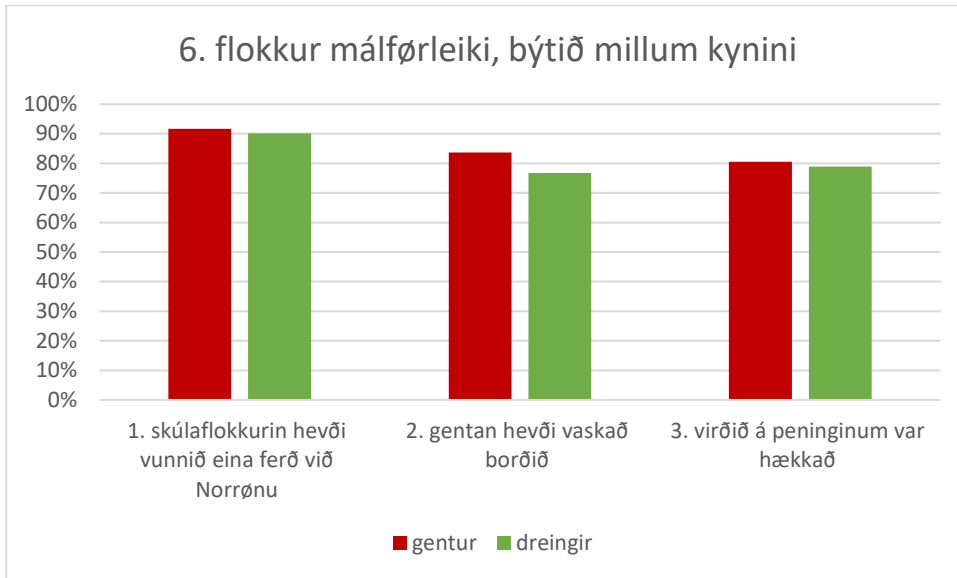
Myndil 11: Yvirlit yvir, hvussu næmingarnir hava dugað at sett “ð”

Sambært myndlinum (11) eru næmingarnir sera væl fyri at seta “ð”, bæði tá tað snýr seg um sagnorð í tátíðarlýsingarhátti og bundin navnorð. Miðalprosenttøluni eru á 91% og 80%. Hetta er ein áhugaverd eygleiðing, um vit samanbera við úrslitini frá staviførleika, 6. flokkur, har ljós er varpað á tvey orð, sum eru bundin navnorð (“kvøldið” og “Veðrið”) og eitt sagnorð í tátíðarlýsingarhátti (“vorpið”). Miðalprosenttalið er niðan fyri 50% í øllum trimum orðunum.

Verður samanborið við uppgávu í staviførleika frá í fjør og frá 2021, vórðu orð í tátíðarlýsingarhátti eisini kannað tá. Og vísti úrslitini eisini tá, at næmingar sum heild vóru verri fyri at seta “ð” rætt, tá talan er um staviførleika, enn tá talan er um málførleika. Staðfestast kann aftur, at tað er umráðandi

at venja evnini hjá næmingunum at hugsavna seg um málførleikan, eisini tá talan er um staviførleika, t.d. tá fyrisøgn og framseting verður skrivað.

Hyggja vit eftir kynsbýtinum, vísir myndilin (12), hvussu ávikavist gentur og dreingir hava loyst hesar tríggjar setningarnar.

Myndil 12: Yvirlit yvir, hvussu gentur og dreingir hava dugað at sett “ð”

Hesin myndilin (12) vísir, at genturnar eru eitt sindur betur fyr enn dreingirnir at sett “ð” rætt, tó er munurin ikki so merkisverdur.

Niðurstøða

Landsroyndarfrágreiðingin er í ár skipað øðrvísi enn undanfarin ár. Hon er munandi styttri, enn hon hevur verið, og sjóneykan er sett á ávís evni. Serliga er dentur lagdur á hugtaksarmarnar, og hvussu úrslitini hjá næmingunum kunnu setast í samband við hesar. Eisini er hugt eftir, hvussu næmingarnir hava megnað at loyst ymiskar uppgávur í føroyskum staviførleika, 4. og 6. flokkur, og føroyskum málførleika, 6. flokkur, hetta fyri at meta um førleikan at stava og benda ymisk orð.

Eins og undanfarin ár vísa úrslitini í staviførleika og málførleika, at genturnar eru eitt vet betur fyri í hesum pørtunum av lærugreinini føroyskum enn dreingirnir, hóast bæði kynini fylgjast rættiliga væl. Aftur í ár kann eisini staðfestast, at næmingarnir eru betur fyri í pørtunum í málførleika, sum snúgva seg um ymiskar bendingar (t.d. at seta “ð”) enn at seta “ø” rætt í staviførleika. Sum nevnt er í niðurstøðuni í fjør og í 2021, er týðningarmikið at hugsa málførleikan sum ein sameindan part av eitt nú fyrisøgn og framseting, soleiðis skilt at førleikarnir eru partar av eini heild.

Ætlanin við hugtaksørmunum er sum nevnt í byrjanini at skapa ein greidleika yvir sjálva uppgávugerðina, og samstundis skal hugtaksarmurin vera eitt greitt amboð, sum gevur næmingunum møguleika at vísa, í hvønn mun tey megna uppgávur, sum eru á ymiskum torleikastigum.

Fyrstu ferð, landsroyndaruppgávnar vórðu skipaðar eftir hugtaksørmunum, var í fjør. Í niðurstøðuni í fjør varð víst á ymiskar avbjóðingar í sambandi við nýggja framferðarháttin. Eitt nú at tað tekur tíð at venja seg við ein slíkan hugtaksarm, samstundis sum uppgávnar skulu gerast. Eisini vóru vegleiðandi prosenttølini fyri tær ymisku tilgongdirnar nevndar í frágreiðingini í fjør. Vegleiðandi prosenttølini vóru í útgangsstøðinum tey somu í øllum hugtaksørmunum, men víst varð á, at hetta møguliga ikki er hóskandi, av tí at lærugreinarnar eru so ymiskar, og at flokksstigini eru ymisk. Í ár er tískil avgjørt at strika vegleiðandi prosenttølini. Í staðin verður lagt upp til, at uppgávnar skulu vera fjølbroyttar, og at ein ávísur stigvøkstur skal síggjast aftur í teimum.

Ein týðiligur stigvøkstur er at síggja í nógvum av uppgávnunum frá landsroyndini í ár. Stigvøksturinn kann í stóran mun síggjast aftur í ymsu hugtaksørmunum. Eisini vísa nærum øll tølini, at næmingarnir sum heild klára seg best í uppgávnunum, har spurt verður eftir grundleggjandi førleikunum, t.e. uppgávur, sum eru mettar at hoyra til stig 1. Hinvegin hava tey sum heild havt flest avbjóðingar í uppgávnunum, sum eru mettar til hægri torleikastig. Hetta var væntandi, tá hugsað verður um, at spurt verður eftir førleika á einum meira úrtøkiligum torleikastigi sum t.d. at hugleiða. Næmingarnir, sum eru til landsroynd, ganga í miðdeild og hugsa enn rættiliga ítøkiliga, kortini duga tey í ávísan mun at loysa meira úrtøkiligar uppgávur. Serliga úrslitini í náttúru og tøkni og í stóddfrøði vísir, at tey hava loyst uppgávur, sum vísa ein týðiligan stigvøkstur frá tí ítøkiliga til tað meira úrtøkiliga.

Hetta sæst eisini í ávísan mun í uppgávnunum í lesifatan í føroyskum. Tó er avbjóðingin ein onnur her. Sum nevnt í frágreiðingini í fjør, eru førleikamálini í hugvísindaligum lærugreinum ikki so ítøkilig, og tískil er ikki so lætt at skipa allar uppgávnar í landsroyndini inn í ein hugtaksarm. Hetta er serliga galdandi fyri ávísar førleikar í lærugreinini føroyskum, sum snýr seg bæði um ítøkiligar førleikar og um førleikar, sum krevja, at næmingarnir duga at grunda um og draga sjálvstøðugar metingar úr

uppgávu­num. M.a. vísa úrslitini av serliga teimum seinnu uppgávu­num í lesifatanini í bæði 4. og 6. flokki, at næmingarnir móguliga hava havt avbjóðingar við nøkrum av uppgávu­num, tí spurningarnir ikki eru nóg greiðir, ella tí spurt verður eftir onkrum í ávísa tekstinum, sum næmingarnir ikki kennast við. Sum nevnt kann laka úrslitið eisini vera orsakað av, at allir næmingar ikki hava nátt at svarað øllum spurningunum, og er hetta í útgangsstøðinum heldur ikki ætlanin.

Ein hugtaks­karmur kann nýtast til at menna og ítøkiliggera nakrar uppgávur eftir ávís­um førleikamálum. Úrslitið í ár vísir, at hugtaks­karmarnar hóska seg væl til náttúru og tøkni og støddfrøði. Tó er umráðandi at menna uppgávu­nar til lesifatan í føroyskum, soleiðis at næmingarnir fáa uppgávur á øllum torleikastigum, hóskaði til sín aldursból­k. Tilmælið er so statt, at størri dentur verður lagdur á uppgávur, har førleikarnir at skapa, grunda og hugleiða koma í spæl, tí hetta er ein fortreyt fyri, at næmingarnir kunnu svara uppgávum á stig 3. Hetta krevur broytingar í uppgávu­num og móguligar tøkniligar tillagingar, so næmingarnir í størri mun fáa móguleika at skriva samanhangandi tekstir.

Tað er týdningarmikið at hava í huga, at landsroyndin ikki gevur innlit í heildarúrtøkuni hjá næmingunum. Úrslitið vísir, hvussu næmingar í 4. og 6. flokki hava loyst ítøkiligu uppgávu­nar innan ásettu karmar og í sambandi við tað, sum uppgávu­nar hava lagt upp til. Ætlanin er, at skúlarnir skulu brúka úrslitið sum part av regluligu eftirmetingini hjá einstaka næminginum og flokkinum sum heild.

Fylgiskjöl

Fylgiskjal 1: Náttúru og tækni 4. flokkur

Partur: Heimstaðurin

1. Føroyar, oyggjar, set røttu oynna á – 4 uppgávur	stig 1 (lætt)
2. Føroyar, drag bygdina til røttu oynna – 5 uppgávur	stig 2 (lætt)
3. Dýr, brúna rotta, skeivt/rætt svar – 5 uppgávur	stig 1 (miðal)
4. Rotta, hvønn skaða kann rotta gera – 4 uppgávur	stig 1 (miðal)
5. Seyður, set tíðina til røttu hendingina – 5 uppgávur	stig 2 (torfør)

Partur: Heimurin uttan um okkum

6. Norðurlond, fløgg, set flaggið á rætta stað – 5 uppgávur	stig 1 (lætt)
7. Býir úr Íslandi og úr Svøríki – 5 uppgávur	stig 1 (miðal)
8. Myndir úr Íslandi og úr Svøríki – 5 uppgávur	stig 3 (torfør)
9. Veðurfrøði – 4 uppgávur	stig 1 (miðal)
10. Vindur – 3 uppgávur	stig 3 (torfør)

Partur: Samspæl menniskjunnar við náttúruna

11. Kroppurin, set rætta heitið á kyknuna – 4 uppgávur	stig 1 (torfør)
12. Beinagrindin, rætt/skeivt svar – 4 uppgávur	stig 2 (miðal)
13. Í fjøllunum, 4 røtt svar – 4 uppgávur	stig 3 (lætt)
14. At hugsa seg um, tvær myndir – 2 uppgávur	stig 3 (lætt)
15. Ferðavinna, ferðafólk – 5 uppgávur	stig 3 (torfør)

Partur: Náttúrufrøði

16. Magnetisma, norðurpólurin og suðurpólurin – 2 uppgávur	stig 1 (lætt)
17. Magnetisma, rætt/skeivt – 4 uppgávur	stig 1 (miðal)
18. Eginleikar við magnetum, magnetisma, filmsbrot – 4 uppgávur	stig 3 (lætt)
19. Rørsla, fylgihjól/drivhjól, filmsbrot – 3 uppgávur	stig 3 (torfør)
20. Drivhjól og fylgihjól, søga – 1 uppgáva	stig 3 (torfør)
21. Evnafrøðiligar reaktiónir, vel sonnu útsagnirnar – 3 uppgávur	stig 3 (torfør)
22. Evnafrøði, ger eitt oxygenmýl – 1 uppgáva	stig 1 (torfør)

23. Evnafrøði, ger eitt vatnmýl – 1 uppgáva

stig **1** (torfør)

24. Evnafrøði, ger eitt karbondioxidmýl – 1 uppgáva

stig **1** (torfør)

Fylgiskjal 2: Náttúru og tækni 6. flokkur

Partur: Heimstaðurin

1. Dýr, fiskar – 6 uppgávur
2. Fiskar, botnfiskur/uppsjóvarfiskur – 4 uppgávur
3. Fiskar, fiskireiðskap – 4 uppgávur
4. Hagreiðing, filmsbrot – 4 uppgávur
5. Jarðfrøði, plátuvond – 4 uppgávur
6. Fjöll, djúpir dalar og jarðskjálvtar – 3 uppgávur

Partur: Heimurin uttan um okkum

7. Havið, vel rætta heitið á havinum – 3 uppgávur
8. Golfstreymurin, mynd – 2 uppgávur
9. Landfrøði, Evropa, høvuðsstaðir – 5 uppgávur
10. Veðurfrøði, vindur, vindstyrki – 5 uppgávur
11. Ættir, veðurtíðindi í ÚF – 3 uppgávur
12. Veðurlíkindi, veðurtíðindi í ÚF – 5 uppgávur

Partur: Samspæl menniskjunnar við náttúruna

13. Mannakroppurin, gøgn – 5 uppgávur
14. Sodningarleiðin – 5 uppgávur
15. Heilsa og lívsstíllur, rætt/skeivt – 6 uppgávur
16. Vistfrøði, føðiketa – 4 uppgávur
17. Ger føðiketuna lidna, myndina á rætta staðið – 4 uppgávur

Partur: Náttúrufrøði og tækni

18. Føroyar, bygdir – 5 uppgávur
19. Føroyar, firðir – 5 uppgávur
20. Gáttarfjørður, rætt svar – 5 uppgávur
21. Tíð og ferð, rætt svar – 2 uppgávur
22. Tíð og ferð, myndir av bili – 2 uppgávur
23. Evnafrøði, atom og grunddevni – 4 uppgávur

Hugtaks-karmur

- stig 1 (lætt)
- stig 1 (torfør)
- stig 2 (miðal)
- stig 2 (torfør)
- stig 3 (torfør)
- stig 2 (lætt)
- stig 1 (lætt)
- stig 2 (miðal)
- stig 1 (lætt)
- stig 1 (torfør)
- stig 3 (torfør)
- stig 3 (lætt)
- stig 1 (torfør)
- stig 2 (torfør)
- stig 1 (miðal)
- stig 1 (miðal)
- stig 3 (torfør)
- stig 3 (torfør)
- stig 2 (lætt)
- stig 2 (lætt)
- stig 1 (torfør)
- stig 3 (lætt)
- stig 1 (miðal)

24. Evnafrøðiligar royndir, filmsbrot – 2 uppgávur

stig **3** (torfør)

Fylgiskjal 3: Støddfrøði 4. flokkur

	Hugtaksarmur
1. partur: Pluss, tvey roknistykki – 2 uppgávur	stig 1 (lætt)
2. partur: Minus, tvey roknistykki – 2 uppgávur	stig 1 (lætt)
3. partur: Runda tøl til næsta tíggjara – 3 uppgávur	stig 1 (miðal)
4. partur: Runda tøl til næsta hundraðra – 3 uppgávur	stig 1 (miðal)
5. partur: Roknisøga um vekt, plusstykki – 1 uppgáva	stig 2 (lætt)
6. partur: Falda, tvey roknistykki – 2 uppgávur	stig 2 (lætt)
7. partur: Roknisøga um lembing, leggja saman – 1 uppgáva	stig 3 (miðal)
8. partur: Mátieind, umrokna – 4 uppgávur	stig 3 (miðal)
9. partur: At býta, trý roknistykki – 3 uppgávur	stig 1 (miðal)
10. partur: Roknisøga, putlispæl – 1 uppgáva	stig 2 (lætt)
11. partur: Talrað, tøl sum mangla – 2 uppgávur	stig 1 (torfør)
12. partur: Tøl, sum mangla í roknistykkjum – 2 uppgávur	stig 3 (torfør)
13. partur: Decimaltøl í rætta raðfylgju – 5 uppgávur	stig 3 (lætt)
14. partur: Roknisøga um at baka – 1 uppgáva	stig 2 (lætt)
15. partur: Areal og ummál – 2 uppgávur	stig 2 (miðal)
16. partur: Tríkantur – 2 uppgávur	stig 2 (miðal)
17. partur: Areal/vídd – 1 uppgáva	stig 2 (miðal)
18. partur: Roknisøga um at svimja – 1 uppgáva	stig 2 (lætt)
19. partur: Vinklar í tríkanti – 1 uppgáva	stig 2 (lætt)
20. partur: Roknisøga um hagfrøði – 1 uppgáva	stig 3 (miðal)

Fylgiskjal 4: Støddfrøði 6. flokkur

	Hugtaksarmur
1. partur: Pluss, tvey roknistykkir – 2 uppgávur	stig 1 (lætt)
2. partur: Minus, tvey roknistykkir – 2 uppgávur	stig 1 (lætt)
3. partur: Falda, tvey roknistykkir – 2 uppgávur	stig 2 (lætt)
4. partur: Roknisøga um lön og samansparing – 1 uppgáva	stig 2 (torfør)
5. partur: Prosent og desimaltöl – 7 uppgávur	stig 2 (miðal)
6. partur: Líkindi – 1 uppgáva	stig 2 (miðal)
7. partur: Rokna, líkningar – 2 uppgávur	stig 2 (miðal)
8. partur: Líkningar – 2 uppgávur	stig 3 (miðal)
9. partur: Mátílutfall, mynd av blómi – 1 uppgáva	stig 2 (torfør)
10. partur: Mátílutfall, mynd av grátt undir steini – 1 uppgáva	stig 2 (torfør)
11. partur: Lön – 3 uppgávur	stig 3 (torfør)
12. partur: Tekna linju, krossskipan – 1 uppgáva	stig 2 (miðal)
13. partur: Spegling – 1 uppgáva	stig 2 (lætt)
14. partur: Tekna linjur – 2 uppgávur	stig 2 (torfør)
15. partur: Hagfrøði – 3 uppgávur	stig 2 (torfør)
16. partur: Hagfrøði – 1 uppgáva	stig 3 (miðal)
17. partur: Strekki, tíð og ferð, roknisøga – 1 uppgáva	stig 2 (miðal)
18. partur: Rúmd, sentiterningar – 1 uppgáva	stig 3 (torfør)
19. partur: Rúmd/yvirflati, sentiterningar – 2 uppgávur	stig 3 (torfør)
20. partur: Prosent, roknisøga um prosent – 2 uppgávur	stig 2 (miðal)
21. partur: Brot – 3 uppgávur	stig 3 (torfør)
22. partur: Talrað – 2 uppgávur	stig 1 (torfør)
23. partur: Talrað, talgáta – 1 uppgáva	stig 1 (torfør)
24. partur: Skriva rætt tekn, brot – 2 uppgávur	stig 3 (torfør)
25. partur: Gjaldoyra, umrokna – 1 uppgáva	stig 2 (torfør)
26. partur: Roknisøga – 2 uppgávur	stig 3 (lætt)

Fylgiskjal 5: Føroyskt lesifatan 4. flokkur

Partur: Villamús fer í grind – stuttsøga

Hugtaks-karmur

1. 5 uppgávur	stig 2 (ein kelda)
2. 4 uppgávur	stig 2 (ein kelda)
3. 4 uppgávur rætt/skeivt	stig 1 (ein kelda)
4. 5 uppgávur rætt/skeivt	stig 1 (ein kelda)
1 uppgáva	stig 1 (ein kelda)
5. 2 uppgávur	1) stig 2 (ein kelda)
2) stig 2 (ein kelda)

Partur: Skaðagrindin í Sandvík – endursøgn

6. 2 uppgávur	stig 2 (ein kelda)
7. 4 uppgávur	1), 2) og 4) stig 1 (ein kelda)
3) stig 2 (ein kelda)
8. 2 uppgávur	1) stig 2 (ein kelda)
2) stig 1 (ein kelda)

Partur: Villamús ella Skaðagrindin? - samanbering

9. 8 uppgávur	stig 1 (tvær keldur)
1 uppgáva	stig 2 (tvær keldur)
1 uppgáva	stig 2 (tvær keldur)

Partur: Filmsbrot um grindahvalin

10. 7 uppgávur	stig 1 (ein kelda)

Partur: Skaðagrindin ella filmur um grindina

11. 8 uppgávur	stig 1 (tvær keldur)
1 uppgáva	stig 2 (ein kelda)

Partur: Stórhvalagildið – sangur

12. 6 uppgávur	1) og 5) stig 2 (ein kelda)
2), 3) og 4) stig 1 (ein kelda)
6) stig 1 (tvær keldur) |
|----------------|---|

Fylgiskjal 6: Føroyskt lesifatan 6. flokkur

Partur: Martin – sangur

1. 5 uppgávur

Hugtaks-karmur

1) og 4) stig 1 (ein kelda)

2), 3) og 5) stig 2 (ein kelda)

Partur: Ung sova ov lítið – yrkistekstur

2. 2 uppgávur

1) – 2) stig 1 (ein kelda/tvær keldur)

1 uppgáva

3) stig 1 (tvær keldur)

1 uppgáva

4) stig 1 (ein kelda)

1 uppgáva

5) stig 1 (ein kelda)

2 uppgávur

6) – 7) stig 1 (tvær keldur)

Partur: Smílus – stuttsøga

3. 5 uppgávur

1) – 4) stig 2 (ein kelda)

5) stig 2 (ein kelda)

4. 6 setningar at seta í raðfylgju

stig 2 (ein kelda)

5. 9 uppgávur

stig 1 (ein kelda)

1 uppgáva

stig 1 (ein kelda)

1 uppgáva

stig 3 (ein kelda)

1 uppgáva

stig 3 (ein kelda)

Partur: Brot úr yrking

6. 2 uppgávur

1) stig 2 (ein kelda)

2) stig 2 (tvær keldur)

Partur: Vís dirvi – filmur

7. 9 uppgávur

1), 4) og 7) stig 1 (ein kelda)

2), 3), 5) og 6) stig 2 (ein kelda)

8) – 9) stig 2 (ein kelda)

Partur: Smílus og Vís dirvi – samanbering

8. 7 uppgávur

1) - 3) stig 2 (tvær keldur)

4) – 7) stig 2 (ein kelda)